

ZIUA MONDIALĂ PENTRU COMBATEREA DEȘERTIFICĂRII

17 Iunie 2011

Serbată pe data de 17 iunie, Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării a fost adoptată în 1994 de Convenția Națiunilor Unite și a intrat în vigoare în 1996 ca o luptă împotriva deșertificării și a secetei.

Deșertificarea - degradarea terenurilor din zonele aride, semiaride și subumid-uscate ca rezultat al acțiunii diferiților factori, inclusiv ai schimbărilor climatice, precum și datorită activităților umane. Ea afectează în special terenurile uscate care sunt deja fragile din punct de vedere ecologic.

Deșerturile sunt zone cu ploi extrem de rare, în care trăiesc puține specii de plante și animale, iar populația este foarte restrânsă.

Deșerturile se măresc natural dar deșertificarea reprezintă un proces diferit, în care pământurile din zonele aride, ariile semi-uscate, se degradează, pământul nu mai este productiv și vegetația se pierde.

Conform LCA (Life Cycle Assessment-este o metodologie științifică care analizează obiectiv consecințele unei activități sau un proces ținând seama de întreg ciclul parcurs de la extracția materiei prime până la administrarea deșeurilor generate la finalul perioadei de folosință al materialului) și Geographic Information System (GIS), cercetătorii au arătat că 8 dintre cele 15 regiuni ale lumii prezintă risc de deșertificare, ceea ce reprezintă 38% din suprafața Terrei.

Cele 8 regiuni naturale ce prezintă acest risc sunt regiunile de coastă, preeriile, regiunea Mediteraneană, savana, stepele temperate, stepele tropicale și subtropicale și deșerturile tropicale și subtropicale.

Cel mai mare risc de deșertificare (7, 6 pe o scală de la 1-10 generată folosind diverși indicatori de deșertificare) îl prezintă regiunile deșertului subtropical – Africa de Nord , țările din Orientul Mijlociu, Australia, China de sud-vest și limita vestică a Americii de Sud.

În România din cauza defrișărilor masive din ultimii ani, în sudul județului Dolj, 105.000 ha de pământ au devenit aride. „Cele mai mari probleme au apărut în arealul cuprins între localitățile Calafat - Poiana Mare - Sadova - Bechet - Dăbuleni și fluviul Dunărea, zona fiind supranumită Sahara Olteniei“, a declarat Monica Mateescu, directoarea executivă a Agenției Regionale pentru Protecția Mediului Craiova, care a explicat că în ultimii 30 de ani proporția suprafețelor de păduri s-a redus aproape la jumătate. În aceste condiții, singura soluție pentru stoparea deșertificării este reîmpădurirea. „Calcululele nu dau însă mari speranțe pentru că, la o suprafață afectată de 105.000 ha, cu o medie de împădurire de 5.000 ha pe an, rezultă că ar fi nevoie de 20 de ani pentru împădurirea acesteia“.

Cauzele deșertificării sunt:

- **Distrugerea** solului prin eroziune în suprafață, deflație, formarea unor cruste, aridizare, salinizare și alcalinizare. În aceste condiții se reduce cantitatea de apă care se infiltrează în sol, scurgerea acesteia pe versanți generând o intensificare a proceselor de eroziune în suprafață și de ravenare.
- **Eroziunea** accelerată a solurilor generează la randul ei, distrugerea mai accentuată a vegetației, transformarea dunelor de nisip fixate în dune mobile și înaintarea acestora. Refacerea terenurilor degradate prin eroziune este un proces foarte lent.
- **Furtunile** de praf reprezintă o problemă tot mai acută în multe zone afectând sănătatea oamenilor și a ecosistemelor locale cât și a celor de la distanță mare. Norii groși de praf ridicați din deșertul Gobi afectează o mare parte din China, Coreea și Japonia, determinând creșterea cazurilor de febră, tuse și dureri de ochi în perioada sezonului uscat. Praful produs de Sahara a fost una din cauzele problemelor respiratorii apărute în America de Nord și a afectat recifulurile de corali din arhipelagul caraibean.
- Schimbările climatice și încălzirea globală
- Inundațiile, seceta;
- Incendiile;
- Defrișări masive;
- Suprarecoltarea;
- Practici nepotrivite de irigații.

Schimbările climatice și încălzirea globală

În ultimii ani numărul dezastrelor naturale a crescut foarte mult, iar cercetătorii ne avertizează că numărul acestora va crește mai mult în următorii ani.

Anul acesta au avut loc numeroase dezastre:

- **Furtuni tropicale**, în număr de 23: Vania, Vince, 95P, Anthony, Bianca, Zaka, 14S, Diane, Carlos, Arani, 91W, Bune, 20S, 1W, 02W, 97W, Errol, 91L, 1A, Adrian, Aere, Songda, Sarika;
- **13 cicloane**: Zelia, Wilma, Bianca, Yasi, Bingizia, Carlos, Atu, Diana, 96P, Arani, 95B, Cheron, Bune;
- **Peste 60 de inundații**, în aproximativ 30 de țări: America, Angola, **Australia**, Belgia, Bolivia, Bostwana, Brazilia, Columbia, Croația, Filipine, Franța, Germania, Guiana, Indonezia, Italia, Japonia, Insula Madeira,

Malaezia, Mozambic, Namibia, Noua Zeelandă, Pakistan, Peru, Peninsula Coreea Polonia, Republica Moldova, România, Sri Lanka, Thailanda, Zambia etc.

- **Ploi cu pești, broaște**, viermi, crabi, păsări în Ungaria, Anglia, pe malurile Mării Mânecii, Italia, România, Suedia ;
- **Ploi acide** provin atât din industrie cât și în urma erupțiilor vulcanice: Bulgaria la granița cu România, Canada, Libia etc.
- **Secetă**: America, Africa, Europa, Mexico;
- **Furtuni de nisip**: în 2011 au avut loc aproximativ 29 furtuni de nisip în: Deșertul Taklimakan, Gobi, Sahara, Irak, Iran, Mexico, Coasta Oman (Marea Arabiei), Libia, Egipt, Marea Mediterană, Africa de Vest, Peninsula Arabiei, Marea Galbenă, Roșie, Japoniei, Golful Persic, Siria, Iordania Arabia Saudită, Pakistan, Argentina, India, SV Asiei, Kuweit etc.
- **Incendii**: peste 41 de incendii în: America, Australia, Canada, Cambogia, Coreea de Nord, Irlanda, Mexic, Scoția, Rusia etc;
- **Anomalii climatice**: iarnă geroasă, vara se anunță a fi caniculară (temperaturi peste limita normală);
- **Defrișări masive** - înlătură copacii care susțin solul fertil de pământ și duc la dereglarea climei. În ultimii 10 ani au avut loc defrișări masive în : America, Argentina, Bolivia, Brazilia, Canada, R.D. Congo, Cuba, Ecuador, Guatemala, Indonezia, Malaezia, Mali, Paraguai, Peru, România, Republica Central Africană, Thailanda, Venezuela etc
- Supracultivarea epuizează solul;
- Suprapășunarea pașunilor lasă pământul fără iarbă;
- Pierderea debitului marilor râuri ale lumii: Eufratul, Gange, Amazon, Nigerul, Râul Galben din Nordul Chinei, Colorado din SV SUA datorită schimbărilor climatice , dar și datorită irigațiilor masive, necontrolate.

Consecințele deșertificării sunt:

- ✓ diminuarea producției de hrană, reducerea productivității solului și o scădere a capacității de regenerare a terenului;
- ✓ creșterea inundațiilor în zonele din avalul râurilor, reducerea calității apei, sedimentarea în râuri și lacuri, colmatarea lacurilor de acumulare și a canalelor navigabile;
- ✓ agravarea problemelor de sănătate datorate furtunilor de nisip și praf, în special a infecțiilor oculare, a dificultăților respiratorii, a alergiilor și a stresului;
- ✓ reducerea mijloacelor de trai, forțând populația afectată să migreze;
- ✓ reducerea numărului unor specii de plante și animale.

Sfaturi practice și tehnologii propuse de Uniunea Europeană pentru economisirea apei:

- faceți duș în locul unei băi;
- închideți robinetul în timpul perierii dinților;
- verificați robinetele și vasele de toaletă împotriva scurgerilor și evitați udarea excesivă a plantelor și a gazonului;
- instalați capete de duș cu debit mic și reglați debitului robinetelor;
- cumpărați mașini de spălat care pot regla consumul de apă în funcție de gradul de încărcare și vase de toaletă cu debit reglabil;
- cumpărați mașini de spălat vase care consumă mai puțină apă decât s-ar consuma pentru spălarea lor manuală;
- izolați bine conductele - pe durata lunilor mai reci, alimentarea cu apă caldă poate fi ușor îmbunătățită prin izolarea lor;
- montați încălzitoare rapide de apă în locurile cu consum intens, precum chiuvetele sau dușurile, deoarece reduc cantitatea de apă risipită până la încălzire;
- plantați un copac.

Deșertificarea poate fi combătută. Cel mai bun exemplu îl avem în Deșertul Sahara unde datorită schimbărilor climatice plouă mai mult, prin urmare au început să crească tot mai mulți palmieri, respectiv să înverzească deșertul.

Cu toții avem datoria de-a nu distruge, ci de-a îngriji casa noastră PĂMÂNTUL!

Sursă de inspirație:site-ul NASA, al Uniunii Europene, al ONU, site-uri de ecologie.

Galeria foto

Înverzește Deșertul Sahara

iunie 2011

Inundații în Republica Moldova

Furtună de nisip Kuwait

martie 2011

Secetă și inundații în Europa 2011

Incendii SUA Arizona – 2011

Economisiți apa

Plantați un copac

Întocmit: Daniela Georgescu, Ioan Spălnăcan